

14. září 2011

Shrnutí

- Po plynulém růstu v pokrízovém roce 2010 česká ekonomika ve 2. čtvrtletí 2011 zpomalila svůj růst, a to jak v meziročním, tak mezikvartálním srovnání. Příčiny byly vnější i vnitřní – jednak počínající globální zpomalení růstu, které se projevilo v nižším tempu zahraniční poptávky po českém zboží, jež zejména v 1. čtvrtletí podmiňovala rozhodující měrou ekonomický růst ČR a díky níž se klíčovým motorem růstu HDP stal čistý export. Jako vnitřní příčina oslabující růst ekonomiky působil prohloubený pokles spotřeby domácností a v důsledku rozpočtových restrikcí další pokles spotřeby vládního sektoru. Všechny zmíněné faktory působily v komplexu a vedly ke snížení tempa růstu HDP oproti 1. čtvrtletí 2011 i ve srovnání se stejným obdobím roku 2010.
- HDP¹ stoupl ve 2. čtvrtletí meziročně o 2,2 % oproti 2,8 % z 1. čtvrtletí. Mezikvartálně se zvýšil o 0,1 % po přírůstku 0,9 % v 1. čtvrtletí. Došlo tak k přerušení trendu zrychlujícího růstu, který začal v roce 2010. Za pololetí stoupl HDP meziročně o 2,5 %.
- Kromě prohloubení poklesu výdajů na konečnou spotřebu domácností i vlády zpomalilo ve 2. čtvrtletí meziročně reálně i tempo zahraničního obchodu, mezikvartálně byl již zaznamenán absolutní pokles dovozu i vývozu. Meziroční růst investic pokračoval, po mezikvartálním poklesu v 1. čtvrtletí se u hrubé tvorby fixního kapitálu opět objevil růst. (Tempa růstu za pololetí a jednotlivá čtvrtletí jsou uvedena v kap. 1).
- Hrubé národní úspory stouply, neboť disponibilní důchod v ekonomice (jako jejich zdroj a také zdroj výdajů na konečnou spotřebu) se zvýšil významně více oproti vývoji výdajů na konečnou spotřebu. Vnější zdroje, jimiž bylo v podmínkách ČR až zhruba do roku 2007 zapotřebí doplňovat domácí zdroje, aby mohla být financována tvorba kapitálu, nebylo nutné v 1. pololetí 2011 pro toto financování použít.
- Tempo růstu hrubé přidané hodnoty v odvětvích výrazně zpomalilo na 1,7 % meziročně proti 3,5 % v 1. čtvrtletí. Její silný přírůstek zaznamenal zpracovatelský průmysl (+9,7 %), byl však nižší oproti růstu za 1. čtvrtletí (+14,6 %). Za pololetí stoupla hrubá přidaná hodnota v ekonomice o 2,6 %.
- Produkce v průmyslu rostla výrazně (+9 %), i když ve srovnání s 1. čtvrtletím (+12,3 %) její tempo mírně oslabilo. Rozhodující vliv na růst průmyslu měla produkce motorových vozidel, která ve 2. čtvrtletí stoupla o 22 % proti 28 % v 1. čtvrtletí. Stavebnictví pokračovalo v poklesu, tržby v maloobchodě ve 2. čtvrtletí stouply jen čtvrtinovým tempem oproti tempu z prvních třech měsíců.
- Vnější nerovnováha ekonomiky zůstala nízká. Schodek na běžném účtu byl pokryt přebytkem na účtu kapitálovém a finančním. Export zboží v běžných cenách podle přeshraniční statistiky potvrdil v meziročním vyjádření dominanci vývozu automobilů. Export do zemí hlavních obchodních partnerů, Německa a Slovenska, rostl rychleji než export celkově.
- Celková zaměstnanost v ekonomice ve 2. čtvrtletí po sezónním očištění meziročně vlivem nižší srovnávací základny stoupla, proti předchozímu čtvrtletí poklesla.
- Spotřebitelské ceny vzrostly jen mírně. Pokračoval růst výrobních cen v zemědělství, průmyslu a tržních službách, ve stavebnictví přetrval mírný pokles. Nepříznivý vliv směnných relací v zahraničním obchodě pokračoval.
- Úvěrový trh ožil v růstu půjček firemnímu sektoru, tempo růstu úvěrů domácnostem se dále snížilo.
- Schodek státního rozpočtu se zlepšil při meziročně nižších příjmech a větším poklesu výdajů.

¹ Pokud není uvedeno jinak, jsou data o HDP a jeho složkách uvažována v reálném vyjádření a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

